

Αριθμός 1778

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2001 ΕΩΣ 2009.

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής «ο Έφορος»), ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009 (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση σε σχέση με τα ακόλουθα Μέτρα ενίσχυσης:

«1. Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών σε τακτικές γραμμές με Λεωφορεία στη γεωγραφική περιοχή Λευκωσίας

2. Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών σε τακτικές γραμμές με Λεωφορεία στη γεωγραφική περιοχή Λάρνακας»

A. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ως η Αρμόδια Αρχή, κοινοποίησε στις 5 Μαρτίου 2020 στον Έφορο προσχέδια Μέτρων κρατικών ενισχύσεων υπό τον ως άνω τίτλο (εφεξής «οι Συμβάσεις»), για αξιολόγηση της συμβατότητάς τους με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

B. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

1. Διαδικασία επιλογής

Στις 12/09/2017 προδημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η πρόθεση της Αρμόδιας Αρχής να προβεί σε ανοικτό διαγωνισμό για την ανάθεση έξι Συμβάσεων Παραχώρησης για Παροχή Υπηρεσιών Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών με λεωφορεία για την κάλυψη όλων των περιοχών που βρίσκονται κάτω από τον αποτελεσματικό έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Με βάση τα έγγραφα του διαγωνισμού, οι ενδιαφερόμενοι Οικονομικοί Φορείς δύνανται να υποβάλουν προσφορά για μια ή περισσότερες, για όλες ή/και για συνδυασμούς Συμβάσεων (έως έξι Συμβάσεις), εκάστη Σύμβαση ανά επαρχία και μία υπεραστική. Ωστόσο, διευκρινίζεται ότι δύνανται να τους ανατεθεί αριθμός Συμβάσεων που καλύπτουν ως μέγιστο όριο τέσσερις από τις έξι Συμβάσεις, όπως αυτές καθορίζονται στην Παράγραφο 2.3 του Μέρους Α των εγγράφων του Διαγωνισμού και υπό την επιφύλαξη ότι δεν μπορούν να ανατεθούν στον ίδιο Προσφέροντα οι Συμβάσεις Α (Λευκωσίας) και Β (Λεμεσού).

Στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα, από τη προδημοσίευση μέχρι και την προκήρυξη του διαγωνισμού, ακολούθησε εκτενής διαβούλευση με ενδιαφερόμενους φορείς, μεταξύ των οποίων και οι Αιτητές και κοινωνικά σύνολα. Προκαταρκτικοί όροι των εγγράφων προδημοσιεύτηκαν στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων (eProcurement).

Στις 23/07/2019 έγινε η προκήρυξη του ανοικτού Διαγωνισμού στο Ηλεκτρονικό Σύστημα ergocurement.gov.cy, με αριθμό ΜΤCW/PT Concession Contracts/1/2019, για την ανάθεση έξι διακριτών Συμβάσεων για την παροχή Υπηρεσιών Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών με Λεωφορεία για την κάλυψη όλων των περιοχών, οι οποίες τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πριν την υποβολή των προσφορών, σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού, υποβλήθηκαν αιτήματα για διευκρινίσεις από ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, οι απαντήσεις επί των οποίων κοινοποιήθηκαν σε όλους τους ενδιαφερόμενους Οικονομικούς Φορείς. Τα έγγραφα του διαγωνισμού, στα οποία αφορούσαν οι εν λόγω διευκρινίσεις, διαμορφώθηκαν ανάλογα.

Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ήταν η 25^η Οκτωβρίου 2019.

Στις 28/11/2019 το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων κατακύρωσε τις Συμβάσεις Παραχώρησης για την παροχή Υπηρεσιών Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών με Λεωφορεία στις επαρχίες Λευκωσίας και Λάρνακας.

Οι Συμβάσεις Παραχώρησης ανατέθηκαν στους προσφέροντες των οποίων οι προσφορές αναδείχθηκαν κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης, ως οι πλέον συμφέρουσες από οικονομικής άποψης, βάσει βέλτιστης σχέσης τιμής – ποιότητας, σύμφωνα με την Παράγραφο 9.4 του Μέρους Α των εγγράφων του Διαγωνισμού «Αξιολόγηση των Οικονομικών Προσφορών» και λαμβάνοντας υπόψη τους υποβληθέντες συνδυασμούς για το καλύτερο οικονομικό αποτέλεσμα για την Αναθέτουσα Αρχή, όπως αναλυτικά καθορίζεται στην εν λόγω Παράγραφο. Οι Συμβάσεις παραχώρησης διαφοροποιούνται με βάση τις καθορισμένες περιοχές ανά επαρχία ως οι Καθορισμένες Περιοχές με το Διάταγμα του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων με αριθμό Κ.Δ.Π. 331/2009, όπως αυτό εκάστοτε τροποποιείται, δυνάμει του άρθρου 16Γ(6) του περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα Νόμου και με βάση την Εκτιμώμενη Ετήσια Αξία ανά Σύμβαση μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, η οποία λαμβάνει υπόψη το αναμενόμενο μέγεθος της υπηρεσίας σε χιλιόμετρα και τα έσοδα από πωλήσεις εισιτηρίων που έχουν επιτευχθεί μέχρι τέλος του 2018.

Για την επαρχία Λευκωσίας, η Σύμβαση κατακυρώθηκε στον Οικονομικό Φορέα «Consortium MLKP (Malta Lines Ltd and Karpnos Airport Shuttle Ltd)», για το ποσό των €175.643.155,40 συν Φ.Π.Α. με δικαίωμα της Αναθέτουσας Αρχής στην επέκταση των υπηρεσιών μέχρι 50%, για το ποσό των €83.454.000,00 συν Φ.Π.Α.

Για την επαρχία Λάρνακας, η Σύμβαση κατακυρώθηκε στον Οικονομικό Φορέα «Consortium MLKP (Malta Lines Ltd and Karpnos Airport Shuttle Ltd)», για το ποσό των €78.956.500,00 συν Φ.Π.Α. με δικαίωμα της Αναθέτουσας Αρχής στην επέκταση των υπηρεσιών μέχρι 50%, για το ποσό των €34.215.820,00 συν Φ.Π.Α.

Στις 23.1.2020 συνομολογήθηκε η Σύμβαση για την επαρχία Λευκωσίας.

2. Αντικείμενο των Συμβάσεων

Οι Συμβάσεις αφορούν στη σύναψη Παραχώρησης Υπηρεσιών Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών με Λεωφορεία για τις επαρχίες Λευκωσίας και Λάρνακας στο πλαίσιο διαδικασίας ανοικτού διαγωνισμού, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των Κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70¹, όπως έχει τροποποιηθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/2338 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016,² (εφεξής «ο Κανονισμός 1370/2007»).

Στις Συμβάσεις προσδιορίζεται το αντικείμενό τους μέσω της λεπτομερούς περιγραφής των Υπηρεσιών Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών με Λεωφορεία όσον αφορά, μεταξύ άλλων, του μεγέθους του στόλου λεωφορείων, της παροχής πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο στο επιβατικό κοινό μέσω της χρήσης συστήματος τηλεματικής, της διαχείρισης στόλου λεωφορείων και υπηρεσίας, της διαχείρισης πωλήσεων εισιτηρίων, της ποιότητας και των μέγιστων χρεώσεων που μπορεί να επιβάλει ο παραχωρησιούχος.

3. Ορισμοί των Συμβάσεων

(i) Υπηρεσίες Δημοσίων Επιβατικών Μεταφορών με Λεωφορεία

Ο ορισμός εξειδικεύεται στις πρόνοιες των Συμβάσεων. Στο άρθρο 17 των Συμβάσεων παρατίθεται ο γενικός στόχος που είναι «η παροχή σύγχρονων, αξιόπιστων Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών σε Τακτικές Γραμμές με Λεωφορεία, οι οποίες θα επιτύχουν να αυξήσουν τη χρήση του λεωφορείου ως μέσου καθημερινής μετακίνησης, στην Καθορισμένη Περιοχή και σε όλες τις άλλες περιοχές της Κυπριακής Επικράτειας οι οποίες τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας.» Στο πλαίσιο της υλοποίησης του εν λόγω στόχου, στη συνέχεια του άρθρου 17 αναφέρονται ο σκοπός και τα αναμενόμενα αποτελέσματα υλοποίησης του αντικειμένου της σύμβασης.

(ii) Αρμόδια Αρχή

Η Αρμόδια Αρχή είναι το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ως η Αναθέτουσα Αρχή, η οποία ορίζεται στις Συμβάσεις ως «Όργανο που συστήνεται δυνάμει του Άρθρου 16Δ του περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα Νόμου του 2001 (Νόμος 101(Ι)/2001), ως έχει τροποποιηθεί και όπως κατά καιρούς τροποποιείται και/ή αντικαθίσταται, το οποίο, μέσα στο πλαίσιο των εξουσιών που του παρέχονται, επιλαμβάνεται και διαχειρίζεται τα θέματα που σχετίζονται με την διαδικασία ανάθεσης της παρούσας Σύμβασης.»

(iii) Παραχωρησιούχος³

Ο Προσφέρων θα επιλεγεί και θα συνάψει Σύμβαση Παραχώρησης με την Αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τον τρόπο, τους όρους και τη διαδικασία που περιγράφονται στα Έγγραφα Διαγωνισμού.

Με βάση τους ορισμούς των Συμβάσεων ως «νέος παραχωρησιούχος» ορίζεται: «Ο Παραχωρησιούχος που έχει επιλέξει η Αναθέτουσα Αρχή μέσω της διαδικασίας υποβολής προσφορών ή άλλης επιτρεπόμενης από τον Κανονισμό διαδικασίας για να αναλάβει μέρος ή το σύνολο των υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας Σύμβασης, σε περίπτωση τερματισμού της παρούσας Σύμβασης ή στο τέλος της Διάρκειας της Σύμβασης.»

(iv) Σύμβαση Παραχώρησης

Η δημόσια Σύμβαση Παραχώρησης συνομολογείται μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και του Παραχωρησιούχου και αποτελείται από τα ακόλουθα μέρη:

- α. Η Συμφωνία, όπως συμπληρώνεται και υπογράφεται κατόπιν της Απόφασης Ανάθεσης.
- β. Οι Όροι της Σύμβασης Παραχώρησης και τα Παραρτήματα αυτής (Μέρος Β των εγγράφων του Διαγωνισμού).

¹ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 315 της 3.12.2007, σελ. 1.

² Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 354 της 23.12.2016 σελ. 22.

³ Διευκρινίζεται ότι στις εν λόγω Συμβάσεις ο Ανάδοχος αναφέρεται ως Παραχωρησιούχος.

- γ. Οι Οδηγίες προς τους Οικονομικούς Φορείς και τα Προσαρτήματα αυτού (Μέρος Α των εγγράφων του Διαγωνισμού).
- δ. Η Προκήρυξη Διαγωνισμού και οποιαδήποτε συμπληρωματικά ή/και διορθωτικά έγγραφα που εκδίδονται.
- ε. Η Προσφορά του Παραχωρησιούχου.
- στ. Η οποιαδήποτε σχετική αλληλογραφία και έγγραφα που ανταλλάσσεται μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και του Παραχωρησιούχου.

(v) Αποκλειστικό Δικαίωμα Εκμετάλλευσης

Το δικαίωμα που παραχωρείται από την Αναθέτουσα Αρχή στον Παραχωρησιούχο, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα σε αυτόν να εκμεταλλεύεται τη Δημόσια Υπηρεσία Εσωτερικών Οδικών Επιβατικών Μεταφορών σε μια Καθορισμένη Περιοχή αποκλεισμένου κάθε άλλου τέτοιου φορέα.

(vi) Κρατική Αποζημίωση

Οποιοδήποτε ποσό καταβάλλεται στον Παραχωρησιούχο από την Αναθέτουσα Αρχή ως νόμιμο αντάλλαγμα για την παροχή των Υπηρεσιών, εξαιρουμένων των εσόδων από πωλήσεις εισιτηρίων.

Οι όροι που αφορούν στην κρατική αποζημίωση προνοούνται στις Ενότητες 2.3 (Εκτιμώμενη Ετήσια Αξία ανά Σύμβαση μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, η οποία περιλαμβάνει έσοδα από πωλήσεις εισιτηρίων που έχουν επιτευχθεί μέχρι τέλος του 2018), 8.3.3. (Οικονομική Προσφορά) και 9.4 (Αξιολόγηση Οικονομικών Προσφορών) του Μέρους Α των Συμβάσεων. Περαιτέρω, στο Μέρος Β των Συμβάσεων περιέχονται ειδικότερες πρόνοιες εν σχέσει με τον ορισμό της κρατικής αποζημίωσης (άρθρα 2 και 39).

Η Εκτιμώμενη Ετήσια Αξία ανά Σύμβαση για τις Συμβάσεις Παραχώρησης των επαρχιών Λευκωσίας και Λάρνακας είναι η ακόλουθη:

1. Σύμβαση Παραχώρησης Α (Επαρχία Λευκωσίας):

Τριάντα έξι εκατομμύρια ευρώ (36.000.000 ευρώ) μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, η οποία περιλαμβάνει:

- i. Βασική Εκτιμώμενη Ετήσια Αξία είκοσι τεσσάρων εκατομμυρίων ευρώ (€24,000,000), εκ της οποίας η Εκτιμώμενη Κρατική Αποζημίωση είναι δεκαεννέα εκατομμύρια ευρώ (€19,000,000), για εκτέλεση εννέα εκατομμυρίων εξακόσιων χιλιάδων χιλιομέτρων εντός Υπηρεσίας ($T_{km} = 9.600.000$ χιλ), +/- 10% με αντίστοιχη προσαρμογή της Κρατικής Αποζημίωσης, η οποία θα υπολογίζεται και θα αποδίδεται μηνιαίως σύμφωνα με το Παράρτημα 8 του Μέρους Β των Εγγράφων του Διαγωνισμού, συν
- ii. Δικαίωμα της Αναθέτουσας Αρχής για Επέκταση των Υπηρεσιών σύμφωνα με τη Παράγραφο 2.5 του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού (50%) – δώδεκα εκατομμύρια ευρώ (€12,000,000).

Έσοδα από πωλήσεις εισιτηρίων κατά το έτος 2018 (εξαιρουμένων μαθητών): Μόλις άνω των τεσσάρων εκατομμυρίων εννιακόσιων χιλιάδων Ευρώ (€4,900,000), με ανοδική τάση. Η μέση τιμή εσόδων κατά τα τελευταία 8 έτη ανέρχεται σε €4,345,000.

Το ελάχιστο επίπεδο Υπηρεσιών θα είναι σύμφωνα με το Παράρτημα 2 του Μέρους Β των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

Τα διαθέσιμα στοιχεία για την υφιστάμενη Υπηρεσία δίδονται στο Προσάρτημα II του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

2. Σύμβαση Παραχώρησης C (Επαρχία Λάρνακας):

Δεκαπέντε εκατομμύρια ευρώ (€15,000,000) μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, η οποία περιλαμβάνει:

- i. Βασική Εκτιμώμενη Ετήσια Αξία δέκα εκατομμυρίων (€10,000,000 ευρώ), εκ της οποίας η Εκτιμώμενη Κρατική Αποζημίωση είναι οκτώ εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€8,500,000), για εκτέλεση τεσσάρων εκατομμυρίων χιλιομέτρων εντός Υπηρεσίας ($T_{km} = 4.000.000$ χιλ), +/- 10% με αντίστοιχη προσαρμογή της Κρατικής Αποζημίωσης, η οποία θα υπολογίζεται και θα αποδίδεται μηνιαίως σύμφωνα με το Παράρτημα 8 του Μέρους Β των Εγγράφων του Διαγωνισμού, συν
- ii. Δικαίωμα της Αναθέτουσας Αρχής για Επέκταση των Υπηρεσιών σύμφωνα με τη Παράγραφο 2.5 του παρόντος Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού (50%) – πέντε εκατομμύρια ευρώ (€5,000,000)

Έσοδα από πωλήσεις εισιτηρίων κατά το έτος 2018 (εξαιρουμένων μαθητών): Μόλις άνω του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων είκοσι πέντε χιλιάδων Ευρώ (€1,525,000), με ανοδική τάση. Η μέση τιμή εσόδων κατά τα τελευταία 8 έτη ανέρχεται σε €970,000.

Το ελάχιστο επίπεδο Υπηρεσιών θα είναι σύμφωνα με το Παράρτημα 2 του Μέρους Β των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

Τα διαθέσιμα στοιχεία για την υφιστάμενη Υπηρεσία δίδονται στο Προσάρτημα II του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

4. Προδιαγραφές των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας

(i) Οι εν προκειμένω προδιαγραφές των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών σε Τακτικές Γραμμές με Λεωφορεία καθορίζονται σε πλήρη λεπτομέρεια στις Συμβάσεις και τα Παραρτήματά τους, ήτοι: ελάχιστες απαιτήσεις για την υπηρεσία και τα οχήματα, μέγιστες χρεώσεις, τρόποι πληρωμής και απόδειξης εκτέλεσης της υπηρεσίας και της ποιότητάς της με τη χρήση συστημάτων τηλεματικής της αναθέτουσας αρχής. Περαιτέρω πρόνοιες ως προς τις προδιαγραφές υφίστανται στα συνημμένα παραρτήματα της ενότητας 4.2 Περιεχόμενα εγγράφων του μέρους Α των Συμβάσεων, όπως στο Παράρτημα 2: «Ελάχιστες απαιτήσεις για Υπηρεσία Λεωφορείων που πρέπει να προσφέρεται εντός του Συμβολαίου Παραχώρησης».

(ii) Οι στόχοι της πολιτικής δημοσίων μεταφορών, όπως προνοούνται στα σχέδια βιώσιμης κινητικότητας της Αρμόδιας Αρχής, αποσκοπούν στην παροχή σύγχρονων, αξιόπιστων Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών σε Τακτικές Γραμμές με Λεωφορεία, οι οποίες θα επιτύχουν να αυξήσουν τη χρήση του λεωφορείου ως μέσου καθημερινής μετακίνησης στην Καθορισμένη Περιοχή και σε όλες τις άλλες περιοχές της Κυπριακής Επικράτειας, οι οποίες τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας

5. Συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και γενικοί κανόνες

Με βάση το άρθρο 2 των Συμβάσεων, η Σύμβαση Παραχώρησης «είναι σύμβαση καθαρού κόστους (Net Cost Contract). Αυτό σημαίνει ότι ο Παραχωρησιούχος έχει πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για όλες τις επιχειρησιακές πιυχές και τους κινδύνους, περιλαμβανομένων τόσο των κινδύνων που αφορούν το κόστος για την παροχή της Υπηρεσίας όσο και τους κινδύνους που αφορούν τα έσοδα. Στο πλαίσιο αυτό ο Παραχωρησιούχος δικαιούται την Κρατική Αποζημίωση ενώ έχει το δικαίωμα να παρακρατεί τα έσοδα από δραστηριότητες που επιτρέπονται στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης, με εξαίρεση τα έσοδα που δικαιούται η Αναθέτουσα Αρχή σε περίπτωση εφαρμογής του Μηχανισμού Επιμερισμού Εσόδων, σύμφωνα με την Παράγραφο 39.5.» της Σύμβασης.

Το άρθρο 2.2 των Συμβάσεων ορίζει ότι «Τηρουμένων των προνοιών του παρόντος Μέρους Β έλεγχοι για την αποφυγή τυχόν υπερ-αντιστάθμισης (over-compensation) δεν θα διεξάγονται, για σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, και αντ' αυτού ισχύει ο Μηχανισμός Επιμερισμού Εσόδων. Νοείται ότι η παρούσα πρόνοια δεν επηρεάζει την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού 1370/2007.».

Το Παράρτημα 6 των Συμβάσεων καθορίζει τη μέγιστη και ελάχιστη τιμή χρέωσης κομίστρων κατ' επιβάτη για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας εσωτερικών οδικών επιβατικών μεταφορών σε τακτικές γραμμές, τηρουμένων των σημειώσεων του Παραρτήματος, οι οποίες αφορούν αστικές και υπεραστικές διαδρομές και μέτρα κοινωνικής πολιτικής (όπως για παιδιά, στρατιώτες, μωθητές, συνταξιούχους και άτομα με αναπηρίες).

Ο υπολογισμός μηνιαίας πληρωμής (κρατική αποζημίωση) παρατίθεται στο άρθρο 39 των Συμβάσεων, ως ακολούθως:

«Γενικά, η μηνιαία πληρωμή - Κρατική Αποζημίωση - προς τον Παραχωρησιούχο («TmP» – Total Monthly Payment), υπολογίζεται στη βάση της μέσης Μηνιαίας Κρατικής Αποζημίωσης της Προσφοράς του Παραχωρησιούχου (T_mR – Average Tender Monthly Rate), συν το ποσό που αντιστοιχεί σε πληρωτέα Κρατική Αποζημίωση για τη μεταβολή των Υπηρεσιών της Σύμβασης («Z» - θετικό ή αρνητικό, βάσει των τιμών που υποβλήθηκαν στην Οικονομική Προσφορά του Παραχωρησιούχου), μείον το ποσό ενδεχόμενων ποινών που επιβλήθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή.

Το ενενήντα τοις εκατό (90%) της μέσης Μηνιαίας Τιμής Κρατικής Αποζημίωσης της Προσφοράς του Παραχωρησιούχου (δηλαδή 0.9T_mR), προσαρμόζεται λαμβάνονται υπόψη επιμέρους πληθωριστικές μεταβολές στις βασικές συνιστώσες του μεταβλητού κόστους της Υπηρεσίας, στη βάση δεικτών που δημοσιεύονται ετησίως από την Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οι συνιστώσες αυτές είναι –

- (α) το κόστος απασχόλησης οδηγών,
- (β) το κόστος απασχόλησης διοικητικού προσωπικού,
- (γ) οι τιμές πετρελαίου κίνησης (ντίζελ),
- (δ) οι τιμές συντήρησης και επισκευής λεωφορείων.»

Ειδικότερα, οι μηνιαίες πληρωμές – Κρατική Αποζημίωση - προς τον Παραχωρησιούχο θα υπολογίζονται σύμφωνα με τους μαθηματικούς τύπους που παρατίθενται στη συνέχεια του άρθρου 39 των Συμβάσεων.

6. Υποχρεωτικό περιεχόμενο των συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας και των γενικών κανόνων.

(i) Στις Συμβάσεις σε επιμέρους πρόνοιες περιγράφεται – εξειδικεύεται το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης, ήτοι το δικαίωμα που παραχωρείται από την Αναθέτουσα Αρχή στον Παραχωρησιούχο, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα σε αυτόν να εκμεταλλεύεται τη Δημόσια Υπηρεσία Εσωτερικών Οδικών Επιβατικών Μεταφορών σε μια Καθορισμένη Περιοχή αποκλεισμένου κάθε άλλου τέτοιου φορέα.

(ii) Οι παράμετροι αποζημίωσης, η φύση και η έκταση τυχόν αποκλειστικών δικαιωμάτων έχουν ήδη παρατεθεί ανωτέρω.

- (iii) Κατανομή των δαπανών

Το Παράρτημα 8 των Συμβάσεων εξειδικεύει, με βάση το άρθρο 39 των Συμβάσεων, τη μεθοδολογία υπολογισμού της Συνολικής Μηνιαίας Κρατικής Αποζημίωσης κατά τη διάρκεια της Σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις δαπάνες προσωπικού, το κόστος καυσίμων, το κόστος διαχείρισης, το κόστος του λεωφορείου και της συντήρησης.

(iv) Συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις στον τομέα του κοινωνικού και εργατικού δικαίου – αλλαγή φορέα δημόσιας υπηρεσίας και μεταβίβαση επιχειρήσεων

Με βάση το άρθρο 21 των Συμβάσεων: «Ο παραχωρησιούχος οφείλει να παρέχει τις Υπηρεσίες και να ασκεί την επιχειρηματική δραστηριότητα του σε πλήρη συμμόρφωση με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία.

Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να κάνει τις δικές του διευθετήσεις για την εργοδότηση όλου του αναγκαίου προσωπικού τηρώντας την ισχύουσα νομοθεσία που αφορά εργοδότηση προσωπικού, την μεταφορά προσωπικού, την προστασία των εργαζομένων του και τις συνθήκες εργασίας.

Περαιτέρω, το μεταφερόμενο προσωπικό θα έχει τους ίδιους όρους απασχόλησης όπως κατά την προηγούμενη απασχόληση του για τουλάχιστον ένα έτος ή και καλύτερους. Κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους ο Παραχωρησιούχος θα διαπραγματευτεί την επακόλουθη συλλογική σύμβαση με τις Συντεχνίες Εργαζομένων οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στην Υπηρεσία Εγγραφής Συντεχνιών, ή απευθείας με τους εργαζομένους εάν αυτοί δεν είναι ήδη εγγεγραμμένοι και δεν επιθυμούν να γίνουν μέλη μιας συντεχνίας. Υπογραμμίζεται πως οι εργαζόμενοι οι οποίοι δεν είναι εγγεγραμμένοι σε συντεχνίες θα έχουν τους ίδιους όρους απασχόλησης (ούτε χειρότερους, ούτε καλύτερους) με εκείνους που καλύπτονται από τη συλλογική σύμβαση, όπου υφίσταται. Ο Παραχωρησιούχος πρέπει να εξασφαλίζει ότι το σύνολο του προσωπικού του είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο, διαθέτει εμπειρία και γενικότερα είναι κατάλληλο για την εκτέλεση των καθηκόντων του στα πλαίσια της παρούσας Σύμβασης.»

Το Κεφάλαιο 6: «Υφιστάμενο Προσωπικό ανά Σύμβαση» του Προσαρτήματος II του Μέρους Α των Συμβάσεων διευκρινίζει με λεπτομέρεια τον αριθμό των υπαλλήλων ανά ειδικότητα, τον ελάχιστο και μέσο μισθό όπως και τους όρους των συλλογικών συμβάσεων.

(v) Κοινωνικά κριτήρια

Στο Παράρτημα 3 του Μέρους Β των Συμβάσεων παρατίθεται ο Κώδικας Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας Προσωπικού του Παραχωρησιούχου.

(vi) Ποιοτικά κριτήρια

Στο Παράρτημα 10: «Σύστημα Παρακολούθησης Επίδοσης και Κυρώσεις» του Μέρους Β των Συμβάσεων παρατίθεται ο κατάλογος βασικών δεικτών επιδόσεων (KPIs) και μέτρησης και τυχόν ποινές που μπορούν να επιβληθούν.

(vii) Υπεργολαβία

Το άρθρο 27 – «Ενοικίαση και εκμίσθωση λεωφορείων και ανάθεση πρόσθετων εργασιών σε υπεργολάβους» των Συμβάσεων καθορίζει τους ακριβείς όρους χρήσης της υπεργολαβίας. Με βάση το εν λόγω άρθρο η υπεργολαβία, κατά την έννοια της εκτέλεσης Δημοσίων Επιβατικών Μεταφορών για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου, δεν επιτρέπεται. Στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι η υπεργολαβία επιτρέπεται στις περιπτώσεις αποκλειστικά Σχολικών Δρομολογίων, Υπηρεσιών που έχουν ανατεθεί σύμφωνα με την Παράγραφο 26.8 και Υπηρεσιών που καθορίζονται στην Παράγραφο 26.12(β) και (γ) των Συμβάσεων.

(viii) Παροχή πληροφοριών

Το άρθρο 5 των Συμβάσεων προβλέπει για την παροχή πληροφοριών από τον Παραχωρησιούχο προς την Αναθέτουσα Αρχή, την υποβολή εκθέσεων, την ιδιοκτησία και την εμπιστευτικότητα εγγράφων.

Με βάση το εν λόγω άρθρο, ο Παραχωρησιούχος πρέπει να υποβάλλει εντός των καθορισμένων από την Αναθέτουσα Αρχή προθεσμιών όλες τις σχετικές πληροφορίες και τα δεδομένα που απαιτούνται βάσει της Σύμβασης.

(ix) Διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις στον Παραχωρησιούχο

Στο άρθρο 41 των Συμβάσεων προβλέπονται διοικητικές και οικονομικές κυρώσεις στον Παραχωρησιούχο σε περίπτωση τερματισμού των Συμβάσεων με βάση το άρθρο 42 των Συμβάσεων, οι οποίες, μεταξύ άλλων, παρέχουν στην Αναθέτουσα Αρχή «το δικαίωμα για λήψη δικαστικών ή άλλων μέτρων εναντίον του Παραχωρησιούχου που θεωρεί απαραίτητα προς ανάκτηση της ζημιάς και/ή επανόρθωση της κατάστασης.» Το άρθρο 42 των Συμβάσεων παρέχει στην Αναθέτουσα Αρχή το δικαίωμα τερματισμού της Σύμβασης σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος έχει παραβιάσει οιονδήποτε όρο ή και όρους της Σύμβασης. Στο άρθρο 6 των Συμβάσεων, περιέχονται πρόνοιες για τη συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό νομοθετικό πλαίσιο, οι οποίες μεταξύ άλλων, διαλαμβάνουν, ότι «ο Παραχωρησιούχος εγγυάται ότι επιτρέπει την απρόσκοπτη διεξαγωγή λογιστικών ελέγχων και άλλων ελέγχων» «στο βαθμό και στην έκταση που ο έλεγχος των Συμβάσεων, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο,

εμπίπτει στη δικαιοδοσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ή του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης ή οποιουδήποτε άλλου Ευρωπαϊκού φορέα, την απρόσκοπτη διεξαγωγή λογιστικών ελέγχων και άλλων ελέγχων ή επαληθεύσεων στις εγκαταστάσεις του και στα αρχεία που τηρεί και δεσμεύεται πως το ίδιο ισχύει για τους υπεργολάβους του και για οποιονδήποτε συνεργάτη του στο πλαίσιο της Σύμβασης, τόσο κατά την εκτέλεση της Σύμβασης όσο και για χρονική περίοδο επτά (7) ετών μετά τη λήξη της».

(x) Διάρκεια ανάθεσης

Η διάρκεια της ανάθεσης είναι δεκαετής αρχομένη από την ημερομηνία έναρξης της παροχής υπηρεσιών.

7. Παροχή πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ισχύουν τα όσα αναφέρονται ανωτέρω στην παράγρ. Β 6 (ix) εν σχέσει με το άρθρο 6 των Συμβάσεων.

Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

(α) Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Ένωση, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 108, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ»). Επίσης, το άρθρο 10 (1) του Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9 Α του Νόμου στον Έφορο για έγκριση. Το άρθρο 10 (3) του Νόμου απαγορεύει μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9 (Α) του Νόμου να τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που ο Έφορος επέβαλε με την εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) απόφασή του.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ.

Το Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ αναφέρει ότι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

(β) Τα κοινοποιηθέντα Μέτρα, δηλαδή οι Συμβάσεις, συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, διότι ικανοποιούν, όπως αναλύεται ακολούθως, σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ:

(i) χορηγούνται άμεσα από το Δημόσιο διότι οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις παρέχονται στον/στους Ανάδοχο (ους) από την Αρμόδια Αρχή, ως Αναθέτουσα Αρχή ·

(ii) οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις συνιστούν οικονομικά πλεονεκτήματα, καθότι καλύπτουν, ως κρατική αποζημίωση, οποιοδήποτε ποσό καταβάλλεται στον Παραχωρησιούχο από την Αναθέτουσα Αρχή ως αντάλλαγμα για την παροχή των Υπηρεσιών Επιβατικών Μεταφορών, ως ειδικότερα προνοείται στις Συμβάσεις.

(iii) συνιστούν ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδου παραγωγής κι αυτό γιατί οι υπό αναφορά ενισχύσεις δε δίδονται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις όλων των κλάδων παραγωγής αλλά περιορίζεται στους Παραχωρησιούχους των εν λόγω Συμβάσεων.

Σύμφωνα με τη νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων «η έννοια της επιχείρησης καλύπτει κάθε φορέα ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησης του»⁴. Η οικονομική δραστηριότητα «συνίσταται σε κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά»⁵. Οι Ανάδοχοι, θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις καθώς ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

(iv) τέλος, επειδή οι Συμβάσεις επιτρέπουν τη χορήγηση ενισχύσεων υπό την ως άνω μορφή σε ορισμένες επιχειρήσεις και επειδή οι ενισχύσεις αυτές αποτελούν πλεονεκτήματα προς αυτές, τούτο είναι ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική τους θέση έναντι των Κυπρίων και ξένων ανταγωνιστών τους στον οικείο τομέα δραστηριότητας. Κατά συνέπεια οι ενισχύσεις αυτές δύνανται να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να

⁴ Απόφαση ΔΕΚ της 19^{ης} Φεβρουαρίου 2002, C – 309/99, Συλλογή 2002.

⁵ Απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 23^{ης} Απριλίου 1991, C 41/90, Hofner and Elsen, Συλλογή 1991.

επηρεάζονται οι συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, καθότι υφίστανται, εν προκειμένω, διαγωνισμοί σε πανευρωπαϊκό επίπεδο για την ανάθεση των εν λόγω υπηρεσιών.

(γ) Η συμβατότητα των ενισχύσεων αξιολογείται με βάση το κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις και συγκεκριμένα με βάση τον Κανονισμό 1370/2007.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 (1) του Κανονισμού 1370/2007 «η αποζημίωση δημόσιας υπηρεσίας η οποία καταβάλλεται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό για την εκτέλεση δημοσίων υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών ή για τη συμμόρφωση με τιμολογιακές υποχρεώσεις, που καθορίζονται με γενικές διατάξεις, είναι συμβατή με την κοινή αγορά. Η αποζημίωση αυτή απαλλάσσεται από την υποχρέωση της εκ των προτέρων κοινοποίησης του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης⁶».

(i) Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Στην υποπαράγρ. της παρ.1 του άρθρου 1 του Κανονισμού 1370/2007 αναφέρεται ότι «ο παρών κανονισμός καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους οι αρμόδιες αρχές, όταν επιβάλλουν υποχρεώσεις παροχής δημοσίων υπηρεσιών ή συνάπτουν σχετικές συμβάσεις, αποζημιώνουν τους φορείς δημοσίων υπηρεσιών για το κόστος με το οποίο επιβαρύνονται ή/και χορηγούν αποκλειστικά δικαιώματα ως αντάλλαγμα για την εκτέλεση υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας.» Οι Συμβάσεις, καθώς και οι αντισταθμίσεις που προβλέπονται σε αυτές, με βάση την παράγρ. Β. 2 Αντικείμενο των Συμβάσεων της παρούσας Απόφασης εμπίπτουν στο αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού 1370/2007.

(ii) Ορισμοί

Στο άρθρο 2 του Κανονισμού 1370/2007 παρατίθενται οι ορισμοί των όρων: «δημόσιες επιβατικές μεταφορές», «αρμόδια αρχή», «φορέας δημόσιας υπηρεσίας», «υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας», «αποκλειστικό δικαίωμα», «αποζημίωση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας», «σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας», «αξία», «γενικός κανόνας», «ολοκληρωμένες δημόσιες υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών». Οι ορισμοί των Συμβάσεων, όπως παρατίθενται στην παράγρ. Β. 3 της παρούσας Απόφασης, συμμορφώνονται με τους προαναφερθέντες ορισμούς του άρθρου 2 του Κανονισμού 1370/2007.

(iii) Προδιαγραφές των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας

Με βάση το άρθρο 2α (1) του Κανονισμού 1370/2007 «Η αρμόδια αρχή ορίζει τις προδιαγραφές των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας για την παροχή υπηρεσιών δημοσίων επιβατικών μεταφορών και το πεδίο εφαρμογής τους σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο ε). Αυτό περιλαμβάνει τη δυνατότητα ομαδοποίησης υπηρεσιών των οποίων το κόστος καλύπτεται με υπηρεσίες των οποίων το κόστος δεν καλύπτεται.»

Οι Προδιαγραφές των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στις Συμβάσεις, όπως παρατίθενται στην παράγρ. Β.4 της παρούσας Απόφασης, κρίνεται ότι συμμορφώνονται με την προαναφερθείσα πρόνοια του Κανονισμού 1370/2007. Περαιτέρω, οι εν λόγω προδιαγραφές και το εν προκειμένω πεδίο εφαρμογής τους κρίνεται ότι συνάδουν με την απαίτηση δέουσας τήρησης της αρχής της «αναλογικότητας σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο» που αναφέρεται στην υποπαράγρ. του άρθρου 2α (1) του Κανονισμού 1370/2007. Με βάση την εν λόγω αρχή «η δράση της ΕΕ δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών. Με άλλα λόγια, το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης πρέπει να αντιστοιχεί στον επιδιωκόμενο στόχο της.»

Οι παράμετροι, οι οποίες παρατίθενται στο Παράρτημα 2 «Ελάχιστες Απαιτήσεις για Υπηρεσία Λεωφορείων που πρέπει να προσφέρεται εντός του Συμβολαίου Παραχώρησης» του Μέρους Β των Συμβάσεων, κρίνεται ότι τηρούν την αρχή της αναλογικότητας σύμφωνα με τους επιδιωκόμενους στόχους πολιτικής των Συμβάσεων.

Με βάση την τρίτη και τέταρτη υποπαράγρ. του άρθρου 2α (1) του Κανονισμού 1370/2007 «Οι προδιαγραφές είναι σύμφωνες προς τους στόχους πολιτικής που αναφέρονται σε έγγραφα πολιτικής δημοσίων μεταφορών στα κράτη μέλη. Το περιεχόμενο και η μορφή των εγγράφων πολιτικής δημοσίων μεταφορών και οι διαδικασίες διαβούλευσης με τους συμφεροντούχους καθορίζονται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο». Τα Μέτρα, με βάση τα όσα παρατίθενται στην παράγραφο Β. 4 της παρούσας Απόφασης, συμμορφώνονται με τις προαναφερθείσες πρόνοιες του άρθρου 2 α του Κανονισμού 1370/2007.

Περαιτέρω, ο τύπος των Συμβάσεων που προνοεί το Μέτρο είναι σύμβαση καθαρού κόστους (Net Cost Contract), ως ο όρος παρατίθεται στην παράγρ. Β. 5 της παρούσας Απόφασης. Οι οικονομικές αυτές παράμετροι αποσκοπούν και είναι αλληλένδετες με την εκπλήρωση των στόχων πολιτικής δημοσίων μεταφορών και των προδιαγραφών των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Ως εκ τούτου κρίνεται ότι το Μέτρο εκπληρώνει τους στόχους που αναφέρεται στο άρθρο 2 α του Κανονισμού 1370/2007.

(iv) Συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και γενικοί κανόνες

⁶ Την 1^η Δεκεμβρίου 2009 τα Άρθρα 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ αντικαταστάθηκαν από τα Άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ. Τα Άρθρα 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ και τα Άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ είναι κατά βάση ταυτόσημα. Στο πλαίσιο της παρούσας Απόφασης οι παραπομπές στα Άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ εκλαμβάνονται ως παραπομπές στα Άρθρα 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ, κατά περίπτωση.

Οι Συμβάσεις συμμορφώνονται με το άρθρο 3 (1) του Κανονισμού 1370/2007 με βάση το οποίο «Εφόσον μια αρμόδια αρχή αποφασίζει να χορηγήσει σε φορέα της επιλογής της αποκλειστικό δικαίωμα ή/και αποζημίωση παντός είδους, σε αντιστάθμιση για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, πρέπει να το πράττει στο πλαίσιο σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας.»

Με βάση το άρθρο 3 (2) του Κανονισμού 1370/2007 «Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που αποβλέπουν στον καθορισμό ανώτατου ορίου χρέωσης για όλους τους επιβάτες ή για ορισμένες κατηγορίες επιβατών, μπορούν επίσης να διέπονται από γενικούς κανόνες. Σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται με τα άρθρα 4 και 6 καθώς και με το παράρτημα, η αρμόδια αρχή αποζημιώνει τους φορείς δημοσίων υπηρεσιών για το καθαρό οικονομικό αποτέλεσμα, θετικό ή αρνητικό, επί του κόστους που προκύπτει και των εσόδων που γεννώνται κατά την τήρηση των τιμολογιακών υποχρεώσεων που καθορίζονται από γενικούς κανόνες, έτσι ώστε να αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση. Ταύτα ισχύουν παρά το δικαίωμα των αρμόδιων αρχών να ενσωματώνουν τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας καθορίζοντας ανώτατα όρια χρέωσης στις συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας.»

Ως προς τις εν λόγω ανώτατες χρεώσεις στο άρθρο 36 των Συμβάσεων προνοείται ότι «Τα μέγιστα και ελάχιστα Κόμιστρα που χρεώνει ο Παραχωρησιούχος σε όλες τις Διαδρομές της Σύμβασης, καθορίζονται από τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και είναι σύμφωνα με το Παράρτημα 6 του παρόντος Μέρους Β. Σε περίπτωση αύξησης ή μείωσης του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, τα μέγιστα Κόμιστρα θα αυξάνονται ή μειώνονται ανάλογα». Στο Παράρτημα 6 «Πίνακας κομίστρων κατ' επιβάτη για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας εσωτερικών οδικών επιβατικών μεταφορών σε τακτικές γραμμές, τηρουμένων των σημειώσεων που έπονται του παρόντος Πίνακα» παρατίθενται η μέγιστη και η ελάχιστη τιμή χρέωσης κομίστρων, ανά χρήση, διαδρομές και Ζώνες. Σημειώνεται ότι, στην ενότητα 3 Κοινωνική Πολιτική του Παρατήματος 6 περιλαμβάνονται πρόνοιες για μη καταβολή κομίστρου και έκπτωση επί των καθορισμένων στο Παράρτημα χρεώσεων σε καθορισμένες κατηγορίες επιβατών, όπως παιδιά, φοιτητές και συνταξιούχους. Επίσης, πρόνοιες για τις ανώτατες χρεώσεις υφίστανται στο Μέρος Α των Συμβάσεων, στο Προσάρτημα II στην ενότητα 4.2 «Περιεχόμενα Εγγράφων του Διαγωνισμού» στο Κεφάλαιο 3 το οποίο αφορά στην «Υφιστάμενη Τιμολογιακή Πολιτική και Κόμιστρα (γνωστοποίηση Υπουργού Μεταφορών Επικοινωνιών και Έργων)».

Η μεθοδολογία καθορισμού της αποζημίωσης των παραχωρησιούχων, η οποία παρατίθεται στην παράγραφο Β.5 της παρούσας Απόφασης, λαμβανομένων υπόψη των προαναφερθεισών προνοιών για το ύψος των κομίστρων (εισιτηρίων) κρίνεται ότι συμμορφώνεται με το άρθρο 3 (2) του Κανονισμού 1370/2007, αφού μέσω της μεθοδολογίας αυτής προσδιορίζονται οι παράμετροι πληρωμής (Κρατική Αποζημίωση) και το ανώτατο όριο χρέωσης ως προς τα κόμιστρα, έτσι ώστε να αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση.

(ν) Υποχρεωτικό περιεχόμενο των συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας και των γενικών κανόνων.

Με βάση το άρθρο 4 (1) του Κανονισμού 1370/2007:

«οι συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και οι γενικοί κανόνες:

α. καθορίζουν με σαφήνεια τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 2α αυτού

β. καθορίζουν εκ των προτέρων, με αντικειμενικότητα και διαφάνεια, i) τις παραμέτρους με βάση τις οποίες πρέπει να υπολογίζεται η πληρωμή της αποζημίωσης, εάν υπάρχει· και ii) τη φύση και την έκταση των τυχόν χορηγούμενων αποκλειστικών δικαιωμάτων, έτσι ώστε να αποφεύγεται η υπεραντιστάθμιση·

γ. καθορίζουν τους τρόπους κατανομής των δαπανών που συνδέονται με την παροχή των υπηρεσιών. Οι δαπάνες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν ιδίως τις δαπάνες προσωπικού, ενέργειας, τελών υποδομής, συντήρησης και επισκευής οχημάτων δημόσιας μεταφοράς, τροχαίου υλικού και εγκαταστάσεων απαραίτητων για την παροχή των υπηρεσιών μεταφοράς επιβατών, καθώς και τα πάγια έξοδα και κατάλληλο ποσοστό απόδοσης κεφαλαίου. »

Το μέρος των Συμβάσεων, το οποίο αφορά στην αποζημίωση των δημοσίων φορέων και στο υποχρεωτικό περιεχόμενο των συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας και των γενικών κανόνων, όπως παρατίθεται στις παραγράφους Β.5 και Β.6 της παρούσας Απόφασης κρίνεται ότι συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 4 (1) του Κανονισμού 1370/2007. Οι δαπάνες που συνδέονται με την παροχή των υπηρεσιών με βάση το άρθρο 4 (1) (γ) παρατίθενται λεπτομερώς στα Μέτρα (π.χ. χιλιόμετρα, δρομολόγια, κόστος προσωπικού).

Με βάση την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου «Οι συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και οι γενικοί κανόνες καθορίζουν τους τρόπους κατανομής των εσόδων από την πώληση των εισιτηρίων, τα οποία μπορούν να παρακρατούνται από τον φορέα δημόσιας υπηρεσίας, να καταβάλλονται στην αρμόδια αρχή ή να μοιράζονται μεταξύ των δύο.»

Τα ως άνω προαπαιτούμενα πληρούνται. Τόσο οι Συμβάσεις όσο και τα ενιαία αναπόσπαστα της μέρη, τα οποία απαριθμούνται στην παράγρ. Β.3 (iv) της παρούσας Απόφασης εμπεριέχουν με σαφήνεια και λεπτομέρεια τα ως άνω στοιχεία του άρθρου 4 (1) και (2) του Κανονισμού 1370/2007.

Η διάρκεια των Συμβάσεων συμμορφώνεται με την απαίτηση στο άρθρο 4 (1) του Κανονισμού 1370/2007 ότι «Η διάρκεια των συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας είναι περιορισμένη και δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη για υπηρεσίες με αστικά και υπεραστικά λεωφορεία».

Με βάση τα όσα παρατίθενται στην παράγρ. Β. 6. (iv) (v) και (vi) της παρούσας Απόφασης, το Μέτρο συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις, αντίστοιχα, των παραγρ. 4 α, 5 και 6 του άρθρου 4 του Κανονισμού 1370/2007 τα οποία επιβάλλουν, κατά την «εκτέλεση συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, οι φορείς δημόσιων υπηρεσιών συμμορφώνονται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις στον τομέα του κοινωνικού και εργατικού δικαίου που θεσπίστηκαν από το ενωσιακό δίκαιο, το εθνικό δίκαιο ή συλλογικές συμβάσεις», ότι «οι συγγραφές υποχρεώσεων και οι συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας απογράφουν το ενδιαφερόμενο προσωπικό και διευκρινίζουν λεπτομερώς και με διαφάνεια τα συμβατικά δικαιώματά του και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι υπάλληλοι θεωρούνται συνδεδεμένοι με τις υπηρεσίες αυτές» και εκπλήρωση από τον παραχωρησιούχο «κριτηρίων ποιότητας και κοινωνικών προτύπων».

Περαιτέρω, στις Συμβάσεις, με βάση την περιγραφή στην παράγρ. Β. 6. (vii), ρυθμίζεται με σαφήνεια το θέμα της υπεργολαβίας όπως απαιτείται στην παράγρ. 7 του άρθρου 4 του Κανονισμού 1370/2007.

(vi) Παροχή πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Λαμβανομένων υπόψη των όσων παρατίθενται στην παράγρ. Β.7 της παρούσας Απόφασης, εκπληρώνεται η απαίτηση του άρθρου 6 του Κανονισμού 1370/2007 για γνωστοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατόπιν γραπτής απαίτησής της «εντός τριών μηνών ή εντός μεγαλύτερης προθεσμίας που τάσσει η εν λόγω αίτηση, όλες τις πληροφορίες που η Επιτροπή κρίνει αναγκαίες για να διαπιστώσει εάν η χορηγούμενη αποζημίωση συμβιβάζεται με τον παρόντα κανονισμό.».

(vii) Δημοσίευση

Επισημαίνεται ότι, η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να συμμορφώνεται με το άρθρο 7 (1) του Κανονισμού 1370/2007 με βάση το οποίο «δημοσιοποιεί άπαξ του έτους συνολική έκθεση σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας για τις οποίες είναι υπεύθυνη». Σημειώνεται ότι ο ανοικτός διαγωνισμός ανάθεσης των Συμβάσεων δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προνοεί το άρθρο 7 (2) του Κανονισμού 1370/2007.

(δ) Η Σύμβαση για την επαρχία Λευκωσίας υπογράφηκε μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του αναδόχου στις 23.1.2020, δηλαδή πριν την έκδοση της παρούσας Απόφασης του Εφόρου, κατά παράβαση των άρθρων 10 (1) και 10 (3) του Νόμου, τα οποία αναφέρουν αντιστοίχως ότι:

«10 (1) Η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α στον Έφορο για έγκριση.»

«10 (3) Κανένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α δεν τίθεται σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που ο Έφορος επέβαλε στην εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) απόφασή του.»

Ο Έφορος λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

α) ότι με την παρούσα Απόφασή του κρίνει ως συμβατά τα εν λόγω μέτρα με τον Κανονισμό 1370/2007

β) ότι κατά το χρόνο έκδοσης της παρούσας Απόφασης δεν έχουν καταβληθεί ακόμα αποζημιώσεις στον ανάδοχο βάσει της Σύμβασης

γ) ότι δεν έχει επέλθει σημαντικό χρονικό διάστημα μεταξύ της υπογραφής της Σύμβασης και της παρούσας Απόφασης,

κρίνει ότι, η παράβαση από την Αρμόδια Αρχή των άρθρων 10 (1) και 10 (3) του Νόμου δεν έχει προκαλέσει ουσιώδη στρέβλωση του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, έτσι ώστε να ληφθούν μέτρα που δύναται ο Έφορος να διατάξει με αιτιολογημένη απόφασή του βάσει του άρθρου 18 του Νόμου.

Δ. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

(α) Τα κοινοποιηθέντα Μέτρα ενίσχυσης:

«1. Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών σε τακτικές γραμμές με Λεωφορεία στη γεωγραφική περιοχή Λευκωσίας

2. Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών Δημόσιων Επιβατικών Μεταφορών σε τακτικές γραμμές με Λεωφορεία στη γεωγραφική περιοχή Λάρνακας»

πληρούν σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ και, συνεπώς, συνιστούν κρατικές ενισχύσεις.

(β) Τα Μέτρα είναι συμβατά με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των Κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70⁷, όπως έχει τροποποιηθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/2338 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, και, ως εκ τούτου, βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, εγκρίνονται.

(γ) Η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις δημοσίευσης του άρθρου 7.1 του Κανονισμού 1370/2007.

(δ) Η Σύμβαση για την επαρχία Λευκωσίας υπογράφηκε μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του αναδόχου, δηλαδή πριν την έκδοση της παρούσας Απόφασης κατά παράβαση των άρθρων 10 (1) και 10 (3) του Νόμου. Η εν λόγω παράβαση από την Αρμόδια Αρχή, δεν έχει προκαλέσει ουσιώδη στρέβλωση του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, έτσι ώστε να ληφθούν μέτρα που δύναται ο Έφορος να διατάξει με αιτιολογημένη Απόφασή του βάσει του άρθρου 18 του Νόμου.

(ε) Η παρούσα Απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Λευκωσία, 12 Μαρτίου 2020.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ,
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.001.940.381

⁷ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 315 της 3.12.2007, σελ. 1.